BREDASCHE COURANT

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Woensdag den 13 April.

No. 75. 1831

P U B L I C A T I E.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van de Stad BREDA, gelet op de wet van den 2den April 1831 (Staatsblad no. 8), tot vaststelling van eene betaling bij voorschot, op zoodanig middel, als ter bestrijding van de buitengewone behoeften des Rijks voor 1831 zal worden daargesteld.

Gelet op het Besluit van Z. E. den Heere Gouverneur der provincie Noord-Brabant, van den 7den April 1831, C no. 30, Bureau der Directe Belastingen (Provinciaalblad no. 61), nopens de werkzaamheden ter executie van evengemelde wet.

Alsmede gelet op de reeder daarbij aangehaalde besluiten en speciaal op de art. 3, 4, 5, 6 en 7 van het Gouvernements-besluit van den 4den December 1831 (Provinciaalblad no. 168), welke ten deze van toepassing zijn gemaakt.

Brengen bij deze ter kennisse der leeningschuldige ingezetenen, dat zij gehouden zijn hunne bewijzen in blanco, binnen vijf dagen na derzelver dagtekening, te doen viseren door den Stedelijken Ontvanger, den Heere *W. Verlegh*, welke tot gezegde werkzaamheden is gedelegeerd, en dat die Ambtenaar daartoe deszelfs zitdagen zal houden des *Dingsdags* en *Vrijdags*, van iedere week, van 's voormiddags *tien* tot des namiddags *vier* uren.

Met waarschuwing, dat volgens art. 1 der onderhavige wet, de betaling zal moeten geschieden, voor de eerste helft *vóór of op den 15den April* aanstaande, en voor de wederhelft *vóór of op den 15den Mei* daaraanvolgende, en dat volgens art. 4 de invordering en vervolging tot plaats hebben op dezelfde wijze en met gelijke regten, als bij de wetten op de Directe Belastingen is vastgesteld; en voorts met berigt, dat voor degenen welke den tweeden termijn gelijk met den eersten, *vóór of op den 15den April* voldoen, de bij art. 3 bepaalden intrest van *een half ten honderd* 's maands, zal gerekend worden tot zijn ingezeten van den 15den April jl., in plaats van den 1sten Mei aanstaande.

Breda, den 11den April 1831.

DE ROY Vt.

Ter ordonnantie van dezelven,

De Secretaris der Stad,

H. W. SCHUIKES.

NEDERLANDEN.

Breda, den 12den April.

Z. M. heeft den heer *A. A. Vissers*, wethouder te Tilburg, tot burgemeester dier stad benoemd en den heer *A. van der Voorst*, lid van den stedelijken raad aldaar, in deszelfs plaats tot wethouder aangesteld. Eene vroegere benoeming van den heer *J. H. Diepen, Jz.*, tot burgemeester aldaar wordt gehouden als niet geschied.

— Uit Amsterdam wordt gemeld, dat HH. MM. aldaar met de levendigste geestdrift ontvangen waren. Alle de huizen op de Haarlemmer- en Nieuwe dijken tot aan de Haarlemmer-poort toe, dat is de geheele weg, die HH. MM. passeren moesten, om naar het Paleis te rijden, waren met vlaggen versierd. Ook HH. KK. HH. de Prins en Prinses van Oranje zijn met deelneming ontvangen.

Naar men vernoemt, heeft Z. M. eene som van f 5000, te vinden uit het fonds van kwade posten en nog eene som uit eigene fondsen van f 5000, voorloopig toegestaan ter gemoetkoming in de ramp van Bergen-op-Zoom.

Men vernoemt uit 's Hage, dat de heeren administrateurs *Van Hijfen*, van de posterijen, *Visser*, van de in- en uitgaande regten en *Gericke*, van de registratie, enz. hun eervol ontslag bekomen hebben, wordende, ter bezuiniging, hunne administratien bij het ministerie van financien gevoegd.

— Als een blijk van vaderlandsliefde en welgezindheid verdient vermeld te worden, dat de ingezetenen der gemeente Doneen, ten oosten dezer, nagenoeg een vierde gedeelte van het gemaalde hun van de lijst, wegens de betaling bij voorschot dier gemeente, bij den rijksontvanger aldaar gestort hadden.

Z. Exc. de Luitenant-generaal baron *Van Geen*, heeft, als commandant der 1ste divisie van het leger, van vrijdag tot zondag nadere inspectie gehouden over de troepen te Tilburg, Oosterwijk, Moergestel, Goirel, Riel, Gilze en in andere plaatsen gekantonneerd. Deze gezamelijke troepen, bestaande hoofdzakelijk uit het bataillon grenadiers, het 2de bataillon jagers, de jagers van Den Dam, de Haagsche, Noord-Hollandsche en de Geldersche landsche schutterij, uitmakende de 2de veld artillerie No. 6 hebben gisteren, op de Rielsche heide, voor den generaal groote militaire evolutien verrigt, welke met groote vaardigheid en juistheid zijn uitgevoerd, en over welke de generaal zijne bijzondere tevredenheid heeft aan den dag gelegd.

Naar men wil zal er binnen kort een legerkamp op gezegde heide of in derzelver nabuurschap worden opgerigt.

— De koninklijke jagers zijn op den 5den dezer van Hilvarenbeek te Beersen aangekomen, alwaar zij tot Westerbeers hunne voorposten hebben uitgezet.

De kolonel *Sprenger*, die tot nu toe de 2de Brigade van het Hoofdkorps van het mobiele leger heeft gekommandeerd, heeft bij dagorder van den 5den dezer het volgend afscheid genomen.

» Bij het nederleggen van het kommandement der 2de Brigade van het Hoofdkorps, is het mij een aangename pligt aan de troepen, welke dezelve hebben uitgemaakt, mijne bijzondere tevredenheid te kennen te geven over de wijze, waarop zij hunne dienst hebben waargenomen, gedurende den tijd van ruim drie maanden, dat ik de eer heb gehad, dezelve te kommanderen; bijzonder acht ik bij deze gelegenheid hulde doen aan het korps koninklijke jagers, onder de orders van den heer kapitein *Buchner*, voor het exact en geregeld naarkomen der gegeven bevelen en het wel uitvoeren van alle punten van den dienst, waarmede zij [illegible] Hilvarenbeek zijn belast geweest, en houde mij overtuigd, dat zij zulks gedurende den tijd, dat ik de eer had, die [illegible] te kommanderen, de ondervinding geleerd heeft, dat zij zullen blijven voortgaan, om alles aan te wenden, wat tot nut en belang van de dienst kan strekken, en wat bijdragen kan, om de eer en den roem der Nederlandsche Natie te handhaven.

— Een bij ons ontvangen particuliere brief uit Maastricht, vermeldt dat de toestand om de vesting nog dezelfde blijft. De Belgen laten zich nu en dan, en samtijds vrij nabij hier, een kanonschoot nog onlangs op een officier der bezetting, die bij het kerkhof buiten de Tongersche poort wandelde; gelukkig brandde zijn geweer af; laatstelijk hebben zij ook eenige schoten op eene verkenning onzer troepen gedaan. Intusschen worden de boeren niet gehinderd in het ter markt brengen van levensmiddelen. De weg naar 's Bosch, over de heide, laten zij vrij, even als die naar Aken, doch niet voor militaire behoeften. De staat der vesting en de geest van het garnizoen laten niets te wenschen over.

— Uit een brief van het fort Burcht aan de Schelde geschreven, nemen wij het volgende over:

» Onze positie heeft geene verandering ondergaan. De Belgen daarentegen hebben het fort du Nord of Ferdinand op de geduchtste wijs gearmeerd, met 24, 36 en 48 ponders, in zulk een aantal als er maar konden geplaatst worden; zij hebben er ook eene mortier batterij opgerigt. Genoemd fort bestrijkt de Schelde, zoo wel op- als benedenwaarts, als ook eenige meerderten, zoo dat hetzelve, wanneer de stukken goed bediend worden, de Schelde kan insluiten en onze marine veel nadeel toebrengen.

» De geheele Scheldeoever, van het fort du Nord af tot aan het bassin van Antwerpen toe, is eene aaneenschakeling van batterijen; zij worden daar door eene batterij van drie lagen geschut alleen zijn met stukken van het zwaarste kaliber voorzien. Nog dagelijks worden er nieuwe batterijen van 5 stukken opgeworpen; want meer dan 500 man zijn er dag en nacht aan bezig. Voor de stad Antwerpen heeft men aan de kade almede verhoogingen van aarde en steen gemaakt, welke, te zijner tijd, zeker als batterijen tegen onze schepen zullen gebruikt worden. Te lande worden de troepen dagelijks versterkt; op Beveren en Calloo zijn onlangs 900 man nieuwe troepen aangekomen.

— Het *Journal de la Haije*, hetwelk wij voor deszelfs vriendelijke teregtwijzing dank zeggen, zonder daarom het door ons gezegde eenigzins in te trekken, wordt, door *l'Indépendant*, het dagblad der heeren *Lédry* en *Durand* genoemd. Het zegt dat de heer *Durand* indedaad eene der redacteuren van hetzelve is, maar hoopt tevens eene premie van *duizend gulden* uit voor degenen, die bewijzen kan, dat de heer *Lédry-Bagnano* een eenig artikel, al ware het slechts van tien regels in dat blad, van deszelfs oprigting af, geschreven heeft.

Wat de door ons betwijfelde poolsche berigten aangaat, zegt opgemeld blad, dat de duitsche couranten naderhand den inhoud van den brief van deszelfs correspondent hebben bevestigd, en dat het gevecht tusschen het poolsche leger en den generaal *Geismar* zeer bloedig echter beslissend ten voordeele der Polen geweest is, en voegt er bij, dat, hoezeer het overtuigd is, dat de heldhaftige pogingen der Polen tegen de kolossale magt van Rusland barsten moeten, het niet te min geneigd is, altoos de tijdingen mede te deelen gelijk zij zijn.

— Wij hebben heden geene nadere berigten wegens de poolsche zaken, dan de in ons vorig nommer medegedeelde.

— Volgens de Londensche brieven van den 10den zou in die stad het gerucht loopen, dat er weldra een gezant naar Rusland zou vertrekken met een verzoog van Groot-Brittannie tegen de plannen, die men aan Rusland ten aanzien van Polen toeschrijft. Volgens een ander gerucht zou de gewezen Koning van Frankrijk met zijne familie Engeland verlaten; zulks zou geschieden ten gevolge van het ontdekken van zekere plannen van zijne agenten. Hij zou zich zoo men zeide, naar Spanje begeven.

— De heden aangekomen Italiaansche berigten bevestigen de gisteren door ons medegedeelde tijding van het bezetten der stad en citadel van Ancona door de Oostenrijksche troepen, op den 26sten Maart, des namiddags ten een ure. De insurgenten hadden den kardinaal *Benvenuti* tot op het laatste oogenblik gevangen gehouden, *Zucchi* en de andere helhamels der revolutie hadden zich reeds daags te veren ingescheept en alzoo degenen, die zij verleid en in den afgrond des oproers gedompeld hebben, lafhartig verlaten. — Volgens het laatste bulletin van den toestand des konings van Sardinie, mede van den 29sten Maart was de ziekte niet verergerd; de koorts bleef echter steeds toenemen.

's Gravenhage, den 11den April.

De afdeelingen van de Eerste Kamer der Staten-Generaal hebben zich heden bezig gehouden met het onderzoek over het ontwerp van wet omtrent de vrijwillige leening, waarover zij morgen beraadslagen zal.

— De afdeelingen van de Tweede Kamer hebben de begrootingswetten onderzocht.

— Heden morgen zijn naar het hoger gestrekten een getalt van dertien matrassen tot legerstedens voor de militaire hospitalen en andere daartoe bestemde bedeelingen. De gisteren alhier aangekomene Vriesche landelijke schutterij, hebben heden reeds de wachten betrokken. Onder diegenen, welke deze schutters inwachtten, bevonden zich de drie jonge Prinsen en sommige der vriesche afgevaardigden ter Tweede Kamer, welke dadelijk zich met vele der manschappen, onderhielden.

De jagers, welke gisteren, ten getale van 800 man, van hier zijn getrokken, stonden onder het bevel van den luitenant-kolonel baron *van Heerdt*, adjudant van Z. M. Morgen wordt er eene algemeene revue gehouden over de rustende schutterij dezer stad. HH. MM., de koning en koningen, HH. KK. HH. Prins en Prinses van Oranje, en H. K. H. Prinses Frederik, thans te Amsterdam, zullen heden avond aldaar den fransehen schouwburg, met hunne hooge tegenwoordigheid, vereeren.

BELGIE.

Brussel, den 10den April.

In de zitting van het nationaal congres van den 8sten, heeft de heer *Raikem*, als rapporteur der centrale sectie, rapport uitgebragt over eenige in de zitting van 7 Maart ll. door den heer *Forgeur* en anderen gedane voorstellen, als onder anderen dat, om den koning van Holland te sommeren binnen eene maand tijdsverloop Luxemburg, Limburg en den linker Scheldo-oever te ontruimen. De centrale sectie stelt voor, om omtrent dit voorstel tot de orde van den dag over te gaan. Hetzelfde besluit neemt zij betrekkelijk het voorstel tot vervolging der bewerkers van onlusten en opzet. Aangaande het ontwerp betreffende de ontbinding van het congres, stelt zij voor, de wetgevende kamers tegen den 1sten April te zamen te roepen.

Daarop worden de discussien voortgezet over de artikelen van het ontwerp van wet betreffende de leening, die naar de centrale sectie waren gezonden. De heer *Lecocq* leest als rapporteur deze artikels voor, zoodanig als de centrale sectie dezelve vastgesteld heeft; zij worden afzonderlijk in omvraag gebragt en zonder discussie aangenomen. Men gaat ter stemming over, over het geheel der wet, en wordt dezelve met 113 tegen 5 stemmen aangenomen.

Na de aanneming van de wet, vraagt de marquis *de Rodes* het woord, om eenige opmerkingen te maken opzigtelijk de leening van acht millioen op de grondbelasting. Hij doet opmerken dat de gedeputeerden der beide Vlaanderen bijna allen vóór gestemd hebben, ondanks de verschrikkelijke lasten waaronder die provincien zuchten, uit hoofde de ongelijke verdeeling in de grondbelasting, die bijna het dubbelde van die der andere provincien is.

De minister van financien belooft met het werk van het cadaster den meesten spoed te zullen maken, om tot eene gelijke verdeeling te geraken.

De zitting wordt daarop tot den volgenden dag opgeheven.

— In de zitting van gisteren den 9de, heeft de heer *de Brouckere* minister van financien, het volgend decreet voorgesteld.

» Den minister van oorlog wordt een supplementair krediet van 6 millioenen guldens ingewilligd, ten einde in de buitengewone behoeften van de tweede drie maanden van 1831 te voorzien, enz."

De vraag van den president of de vergadering gezind was, om dadelijk tot de deliberatien over dat voorstel over te gaan, werd van alle kanten met *neen* beantwoord; de heer *Rohaulx* zeide te dien aanzien: » welk verlangen wij ook hebben, om de ministers in het volvoeren hunner ontwerpen behulpzaam te wezen, kunnen wij zulks echter niet zonder onderzoek doen. Ik stel voor, om zulks tot maandag uit te stellen."

Werd besloten het ontwerp te doen drukken, rondedelen en naar de afdeelingen te verzenden, die er zich den volgenden dag mede zullen bezig houden en hun rapport op dien dag (zondag) ten één ure in volle vergadering uitbrengen, als wanneer de deliberatien dadelijk eenen aanvang zullen nemen.

De orde van den dag de deliberatien over een ontwerp van reglement van orde voor de vergadering medebrengende, werd dit ontwerp, zonder eenige wijzigingen, met 98 tegen vier stemmen aangenomen.

De president deelde een door 20 leden van het congres geteekend voorstel mede, hoofdzakelijk van den volgenden inhoud:

„ Aangezien artikel 6 der constitutie bepaalt, dat alle Belgen, echter onder eenige uitzonderingen, tot militaire en civiele bedieningen kunnen worden toegelaten, maar ook inzonderheid, bij de gewigtige omstandigheden, waarin België zich bevindt, de verdediging van het grondgebied zou kunnen vereischen, dat eenige militaire posten bij uitsluiting aan vreemdelingen, welke door hunne militaire talenten en liefde voor de vrijheid daartoe geschikt zijn, moesten worden opgedragen; — zoo wordt het gouvernement gemagtigd, om tot dien einde, vreemde hoofdofficieren in dienst te nemen, zoodat dezelven in het belgische leger toe te betrouwen, — hun den eed van getrouwheid doende afleggen, enz."

— Het congres heeft eene naamlijst doen publiek maken der afgevaardigden, welke, op den 9den april, niet op het appel-nominaal hebben geantwoord en die geen verlof tot afwezendheid hadden; de namen dier leden zijn ten getalle van 55. Een der leden heeft daarenboven opgemerkt, dat vijftien leden, welke in het begin der zitting op het appel niet geantwoord hadden, bij de stemming over de aangenomen wet ontbraken. Ook de namen dier leden zijn publiek gemaakt.

— De instructien in de zaak van *Borremans* en in die van de Mechelsche lansier-officieren, gaan steeds voort. De generaal *Goblet* en de kolonel *Jolij* zijn als getuigen in de eerste gehoord; in de tweede de kapiteins *Cassal*, *Ablaij* en de luitenant *Van Gameren*. De laatste is na zijn verhoor in de *Petite Gueuse* gezet. Men zegt dat de beschuldigingen ten laste den kolonel *Borremans* na de instructie veel van hare kracht verloren hebben.

— De generaal *Belliard* is, in den laatstverloopen nacht, naar Parijs vertrokken, ten einde de oplossing der kwestien wegens onze zaken, die nog in Parijs gedebatteerd worden, te verhaasten. De generaal zal verslag geven wegens de denkwijze in België en wegens de geringe geneigdheid der belgen, om zich naar de protocollen te voegen, al waren die dan ook door *Sebastiani* geteekend.

Antwerpen, den 10den April.

— Tijdingen uit Mentz vermelden, dat België hoofdelijk van de Rhijnvaart door de haven van Antwerpen, is uitgesloten gebleven.

— Het schijnt zeker dat er te Rome conferentien worden gehouden. Engeland zal er vertegenwoordigd worden door sir *Brook Taylor*, broeder van den vertrouwden secretaris des Engelschen Konings. De secretaris der Engelsche legatie in te Parijs gekomen, vertrekt heden naar Rome. De stiptheid en belangen der mogendheden vereischen het.

— De *Courrier* zegt, dat het bevel over de Belgische troepen die Luxemburg verdedigen zullen, wanneer de Duitsche troepen

daar binnen rukken, dan den generaal *Lamarque* zal aangeboden worden.

GROOT-HERTOGDOM LUXEMBURG.

LUXEMBURG, den 5den April.

Een groot aantal ambtenaren van de tollinie, zijn met hunne chefs aan het hoofd, binnen deze vesting gekomen.

— Gisteren liep hier het gerucht dat er te Eich gevochten was; de bijzonderheden daarvan komen hier op heden, dat een aantal van 150 Pruissen te Eich gekomen, door de inwoners, meestal jongelieden door anderen aangezet, met steenen begroet en tot den nabijgelegen berg vervolgd werden. De Pruissen baanden zich, met den sabel in de hand, den aftogt, tot aan de nieuwe poort toe.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 7den April.

Zekere heer *Belmontet*, een letterkundige, kondigt, in het dagblad *la Tribune*, aan, dat het overlijden van *Napoleon Louis*, zoon des gewezen konings van Holland, wedersproken wordt door eenen brief van zijne moeder, van latere dagteekening dan dit dreurige bericht.

— Heden ter beurze zijn de fondsen eensklaps sterk gerezen. Men tracht zulks uit te leggen door de volgende geruchten, die dan ook door onze avondbladen zijn overgenomen:

„ Vóór beurstijd, zegt de *Gazette de France*, was het gerucht in omloop, dat er eene of- en defensieve alliantie, tusschen Frankrijk, Oostenrijk en Engeland, tegen Rusland en Pruissen gesloten was. Deze tijding deed dadelijk de fondsen stijgen; vreemd echter was het, dat, terwijl deze tijding tot zware inkoopen aanleiding gaf, er aan den anderen kant veel verkocht werd op de juist tegenstrijdige tijding, dat ons gouvernement van dat van Oostenrijk eene nota zou ontvangen hebben, welke weinig hoop overliet, om de vriendschappelijke betrekkingen tusschen de beide staten te onderhouden.

„ Lieden, die gewoonlijk wel onderrigt zijn, verzekerden zelfs, dat de heden morgen aan het hotel van den graaf *Pozzo di Borgo* aangekomen Courrier, eene depêche had aangebragt, bij welke Rusland formeel verklaarde, dat het zonder eenige beperking, het beginsel van interventie van Oostenrijk goedkeurde, en dus noodig, gereed was, hetzelve met kracht van wapenen te ondersteunen."

— Zie hier wat de *Messager des Chambres* van de zaak zegt:

„ Frankrijk, Engeland en Oostenrijk zullen zich tegen Rusland en Pruissen verbinden. Algiers zou aan Turkije worden gegeven, op voorwaarde dat de Sultan den oorlog aan Rusland zou verklaren. Frankrijk zou zich met de zaken van Italie niet bemoeijen, zou in de benoeming van den prins van *Saksen Coburg* tot Koning van België toestemmen, en een gedeelte van deszelfs voormalig grondgebied aan den Rijn, als ook het gedeelte van Savoije, dat het voormalig departement *du Mont-Blanc* heeft uitgemaakt, tot schadeloosstelling bekomen."

— De fondsen zijn t. r. beurze van heden gebleven, de 5 pct. komptant, 78,40, op tijd 78,25; de 3 pct. komptant, 49,30 en op tijd 49,60.

Van den 8sten April, des avonds ten 5 uur.

Het rijzen der fondsen heeft ter beurze van heden sterk aangehouden de 5 pct. zijn tegen 82,25 komptant en 82,40 op tijd, en de 3 pct. op 52,75 komptant en 53,10 op tijd gesloten.

Alles stond naar vrede: bij een te Londen geteekend protocol, waren de zaken van Europa naar wensch geschikt. België zou Limburg bekomen, dan Luxemburg verliezen. Daar de laatste patriotten in Romagna vernietigd waren, kon er van geenen oorlog tegen Oostenrijk kwestie meer zijn, dewijl daardoor alle interventie ophield.

— Van eenen anderen kant echter meldt een brief uit Aken, dat de Pruissische landweer last had bekomen, om tegen den 16den marschvaardig te zijn.

De ontbinding der Kamer zal waarschijnlijk tegen het laatst der volgende week plaats hebben.

Mengelingen.

Redevoering van den heer VAN DAM VAN ISSELT, *van den 31sten Maart 1832.*

Onder de redevoeringen in de Tweede Kamer onzer Staten-Generaal uitgesproken, verdient die van den heer VAN DAM VAN ISSELT, in behandeling van den 31sten Maart l. j., met onderscheiding gemeld te worden. Aan het grootste gedeelte van het door zijn Edelmogende gesprokene, wordt onbetwistbaar veel zeker gedacht; doch wij voor ons gevoelen het genoegen niet, ons door de lezing van het gedrukte overtuigd te houden, dat dit gesprokene overdeeld was; maar wij zelfs op een paar zinsneden stuiten, die, naar ons gevoelen, den toets van een naauwkeurig onderzoek niet kunnen doorstaan; terwijl een van dezelve zelfs het grootste gedeelte der natie beleedigt. Het is voornamelijk op deze laatste, dat wij hier het oog vestigen, willende wij de anderen, ter vermijding van te groote uitvoerigheid, waartoe het onderwerp anders leiden zou, slechts even aanstippen.

De heer v. d. zegt: » *dat men bij het leger den eenvoudigen sleur* » *ter der anciënniteit blijft volgen, zoo verderfelijk in oorlogs-* » *tijd, den regten weg om middelmatigheid den voorrang te ge-* » *ven boven wezenlijke verdiensten en geschikt om den moed en* » *den ijver van den krijgsman uit te doven. — Ik heb hier het* » *oog op zoo velen die zich in de laatste gebeurtenissen gunstig* » *hebben onderscheiden, en op zoo velen, die zich van eene on-* » *gunstige zijde hebben doen kennen.*"

Alvorens hierop eene bedenking te maken, is het eene behoefte voor ons, den heer VAN DAM toe te juichen, dat hij voor de belangelegenheden van het leger in de vergadering der Staten-Generaal, mannelijk zijne stem verhief. Ook in deze is hij de regte zijner mede vertegenwoordigers. Het leger is hem daarvoor grooten dank schuldig. Ook wij hebben van tijd tot tijd, in het belang der verdedigers onzer onafhankelijkheid en dus in het welbegrepen belang des Vaderlands, op sommige misbruiken de aandacht gevestigd; daarom vooral verheugde het ons, dergelijke aanwijzingen van hooger standpunt te hooren herhalen. De verhevene betekking van den heer VAN DAM maakt dan ook, dat zijne woorden van meerdere uitwerking kunnen zijn, dan die, welke door ons of anderen in het belang derzelfde zaak geuit zijn. Daarom ga Z. H. E. M. op dien weg voort, en make, bij herhaling, op de bestaande misbruiken oplettend; bij herhaling, op dat zijne stem niet die des roepende in de woestijn worde.

Wij hebben vermeend deze onze opregte betuiging te moeten laten voorafgaan, ter vermijding van elke verkeerde uitlegging door sommigen welligt aan onze volgende aanmerkingen te geven.

Meent de heer v. d., in de aangehaalde zinsnede dat er, bij beverderingen bij het leger alléén op anciënniteit niet worde, dan zij het ons vergund deze onderstelling als eene dwaling te doen kennen. Onderscheidene voorbeelden kunnen zulks bewijzen. Zijn Ed: daarentegen, dat men de anciënniteit niet meer als grondslag ter bevordering aannemen zal, dan vragen wij Z. Ed., met dezen daarvoor in de plaats te stellen? *Verdiensten*, moet, billijkerwijs, het antwoord wezen, en wij erkennen met genoegen, dat deze niet uitgesloten moeten worden; maar deze alléén als grondslag aan te nemen, behoort tot die denkbeelden, die, hoewel ook in de *theorie*, in de *praktijk* geheel andere resultaten opleveren, dan de ontwerper er zich van voorstelde. Het bevorderen volgens *anciënniteit*; het bevorderen volgens *verdiensten*: beiden hebben hunne goede; maar ook hunne kwade zijden; terwijl de ondervinding geleerd heeft, dat de laatste wijze veel meer voorbeelden van onregtvaardigheden, voortrekking van middelmatigheid en miskenning van wezenlijke verdiensten opgeleverd, dan de eerste. Mogt de heer v. D. aan de gegrondheid onzer aanmerking in dezen twijfelen, dan zullen wij gaarne voor de behandeling van dat onderwerp een afzonderlijk artikel bestemmen, waarvoor het ruime stof bevat.

Onze vertegenwoordiger heeft *het oog op zoo velen* enz. Daar van ware door een ooggetuige der bedoelde gebeurtenissen ligt meer te zeggen. Indien de majoor v. D. in de weinige weken, die Z. E. bij het leger doorbragt, zich reeds geregtigd achtte, om ten aanzien van *zoo velen* eene soort van aanklagt te kunnen doen, dan, waarlijk! moet het gebrekkige in deze al zeer in het oog vallende wezen. En de natie en het leger souden door zijne tegenwoordiger v. D. ongaarne verpligt zijn, indien Z. Ed. deze onbepaalde zinsnede in meer bepaalde bewoordingen veranderde. Zij, die zich zoo gunstig onderscheidden en vergeten bleven, mogen niet langer op eene belooning wachten; zij, die zich van eene ongunstige zijde hebben leeren kennen, mogen niet langer in de achting blijven [illegible] braaf man den [illegible] in deze dagen, toedraagt.

Maar iets van meer belang is door den heer VAN DAM gezegd. Van meer belang zeggen wij; en dat het eene verklaring is, die niet eenen bijzonderen stand alleen betreft, maar verre over het grootste gedeelte der natie beleedigt. Men leze slechts:

» *De wezenlijke vijanden van hun Vaderland zijn Koning en* » *Koning zijn die roekelooze voorstanders van gewelddadige maat-* » *regelen; vedrstanders van de [illegible] van den 11den Oc-* » *tober.*"

Alvorens men eenmaal met regt van Vaderland en [illegible] spreekt, dient men daarvan geldende bewijzen te bezitten in de gevoelens, die anders zijn dan de onze, althans overeenkomen met de lessen der ware wijsheid, als met het *echte liberalisme*, hetwelk de heer v. D. toch waarschijnlijk toegedaan is. Eenen

uitspraak als de hier boven aangehaalde woorden behelzen behoort tot dat *liberalismus*, hetwelk thans in België gehuldigd wordt, en waarvoor God ons behoede, dat het ooit op den oud-nederlandschen bodem worde overgeplant.

De wijze, waarop de boodschap van den 11den December in onze Noordelijke provincien ontvangen is geworden, bewees ondubbelzinnig, dat schier de geheele natie deze ontboezeming des Konings toejuichte. Zoo eenparig deze boodschap in het Zuiden afgekeurd werd, zoo eenparig was de goedkeuring in het Noorden. Dit is algemeen bekend. Indien dus de heer v. D. waarheid spreekt, is schier het geheele Noorden vijand van Vaderland en Vorst!!! Wij twijfelen er zeer aan, dat de waardige vertegenwoordiger, in weerwil zijner bekende gemakkelijkheid van spreken, in staat is deze stelling te verdedigen.

Ook wij juichten de boodschap van den 11de December toe, en schaamen ons, niettegenstaande de verklaring des heeren v. D., deze toejuiching niet. Neen! die boodschap behelsde geene taal, waarin alleen een vijand zijns vaderlands zijn zegel kon hechten! Neen! en honderwerf neen! die boodschap was niet in strijd met een waar liberalismus. Zij was den Vorst en der natie ten vollen waardig. Zij deed de factie, die 'slands ondergang gezworen had, verstommen, en de reeds tot het toebrengen van den slag gereed zijnde meuiters traden, bij hare verschijning, verschrikt terug. Van eene andere zijde vond de, aan Vorst en Vaderland, aan wet en orde gehechte bevolking, in die boodschap den waarborg harer zelfstandigheid, vrijheid en regten. Daarom werd die boodschap in het Noorden met gejuich ontvangen; daarom vond zij daar in het hart van schier elken onderdaan eene waardige beantwoording. De laster steeds toenemende stoutheid der factie eindelijk, in de gruwelen van Augustus en September in hare geheele wanstaltelijke naaktheid vertoond, was niet aan de boodschap van den 11den December te wijten. Het niet naleven der beginselen, in die boodschap ontwikkeld; het volgen van verderfelijken raad; ontijdige concessien in plaats van tijdige handhavingen, ziedaar wat het smeulend vuur ontvlammen deed, terwijl het verontachtzamen van de noodzakelijke voorzorgen, de voortzetting van den brand begunstigde. Dat is te beklagen, te bejammeren; dat zoude een voorwerp van beschuldiging kunnen uitmaken, niet de toejuiching van een staatsstuk, waarin edele vrijzinnige beginselen vereenigd waren met die wijsheid der regeerders, zonder welke de liberale regeringsvormen dwaze meer zijn, dan utopische droomen, of — en de ondervinding heeft het bevestigd — de eerste overgangen tot het verschrikkelijkst Jacobinismus. — Dat woord, zegt de heer v. D., is in den laatsten tijd telkwijls gebruikt, het is waar, maar de gebeurtenissen in België, te midden gevleegde gruwelen, het vermoorden van de onschuldigste weerlozen, en wat dies meer zij, hebben genoegzaam dub deze benaming op de belgische oproerlingen althans niet misplaatst was. En wie hebben België tot het tooneel van Jacobijnsche woede gemaakt? Wie hebben dáár een Vorst gesmaad en vergald, die hun weldoener was? Waren deze, vernielers van de welvaart Huns Vaderlands, vijanden van hunnen Koning, ook misschien voorstanders van de boodschap van den 11den December?.... dan neen! dat was de bedoeling des heeren v. D. niet, die hier alleen bewoners der getrouwe gewesten in het oog had. In veler naam protesteren wij tegen Zijn Ed. uitspraak, die, zoo wij hopen, meer het uitvloeisel eener oppervlakkige beschouwing dan van rijp nadenken geweest is, een gebrek niet zelden aan vlugge sprekers eigen; doch waartegen men in de eerste vergadering des lands meer nog dan elders op zijne hoede zijn moet. Nog eens: met geheel onze ziel juichten wij de boodschap van den 11den December toe, en juichen haar nog heden, terwijl, niet minder dan van den heer v. D. zuchtbloed aan leven, in de verdediging onzer grenzen, aan Vaderland en Koning gewijd is; terwijl wij, niet minder dan Z. Ed. gereed staan, om in den strijd, die ons wacht, alles op te offeren en te *bewijzen*, dat wij in waarheid, in de volle kracht des woords VRIENDEN van Vorst en Vaderland zijn.

AMORTISATIE SIJNDICAAT.

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN, WEGEN, VAARTEN, enz.

M. SMITS, Agent van het Domein te Breda, zal, op Vrijdag den 22 April 1831, des voormiddags ten 10 ure, ten stadhuize van Breda, en ten overstaan van den Heere Burgemeester derzelve stad publiek voor den tijd van 2 Jaar en 11 Maanden ingaande 1e. Mei 1831, aan den genegenbiedende, eerst in perceelen en daarna in massa Verpachten:

De TOLLEN geheven wordende aan de Barrières en de Groote Wegen der 1ste Klasse No. 5, 7 en 8, gelegen in het Agentschap Breda.

Het Tarief en de Konditien voor deze Verpachting liggen ter lezing ten Kantore van den Administrateur der Domeinen in het eerste ressort te Arnhem, en den Agent van het Domein te Breda; ten Secretarijen van 's Hertogenbosch en Breda, en voorts, te Raamsdonk in het Huis *ten Dijk*, te Breda in de Koffijhuizen bij *Pistor* en *Dieudonné*, te Rijsbergen bij *van den Eeden*, en te Terheiden bij *van Lommel*, terwijl zoo ten Kantore van den Agent als bij de Opzigters J. LUGTEN te Terheiden en J. J. WALESON te Raamsdonk nadere informatien te bekomen zijn.

De Agent voorboemd,
M. SMITS.

AMORTISATIE SIJNDICAAT.

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN, WEGEN, VAARTEN, enz.

Aanbesteding van het onderhoud der Groote Wegen, van de 1e. Klasse enz. in het Agentschap Breda.

M. SMITS, Agent van het Domein te Breda, zal, op Maandag den 18 April 1831, des voormiddags om 10 uren, ten stadhuize van Breda, en ten overstaan van den Heer Burgemeester derzelve stad, publiek, voor een rijdvak van een Jaar, ingaande den 1e. April 1831, en expirerende ultimo Maart 1832 aan den minstaannemende, eerst in perceelen en daarna in massa, aanbesteden, het gewoon Onderhoud van de GROOTE WEGEN der 1e. klasse en verdere daartoe behoorende objecten in het ressort van gemeld agentschap, te weten:

1°. De GROOTE WEG der 1e. Klasse No. 5, gedeelte van het Veerhuis te Steenwijk, tot de Bosche Poort der stad Breda.

2°. De GROOTE WEG der 1e. Klasse No. 3, gedeelte van de Antwerpsche Poort der stad Breda, tot de Limietscheiding der provincien Noord-Braband en Antwerpen.

3°. De GROOTE WEG der 1e Klasse No. 7, gedeelte van de Moerdijk tot de ontmoeting van den Grooten Weg No. 3, bij het Tolhuis No. 4, aan de stad Breda.

4°. De GROOTE WEG der 1e. Klasse No. 8, gedeelte van den Grooten Weg der 1e. Klasse No. 3, in den Teteringschendijk, tot de Maasdijksche Brug of Limietscheiding der Arrondissementen Breda en 's Bosch.

5°. De TOLHUIZEN No. 1, 5 en 7 op den Grooten Weg der 1e. Klasse No. 3, de WEEGBRUG te Breda, het VEERKNECHTS en VEERHUIS aan het Oude Maasje, benevens de VEERPONT aldaar, met alle de daartoe behoorende objecten.

De Konditien en Bestekken liggen ter lezing ten Kantore van den Administrateur der Domeinen in het 1ste ressort te Arnhem, en den Agent van het Domein te Breda, in het lokaal van het provinciaal Gouvernement te 's Hertogenbosch, ten Secretarijen van 's Hertogenbosch en Breda, en voorts te 's Bosch in het Koffijhuis bij *van Diiren*, te Drunen bij *J. Brands*, te Raamsdonk in het Huis *ten Dijk*, te Gorinchem bij *C. Lobberegt*, te Werkendam *in de Zwaan*, te Terheiden bij *C. van Lommel*, te Moerdijk bij *M. van Lommel*, te Bergen-op-Zoom bij *A. van Dort*, te Breda bij *Ls Oers*, *P. Aartgeerts* en de *Wed. Gerrimint*, te Tilburg *in het Zwaard*, en te Klundert in de *Oranje Societeit*.

Zullende nadere informatien te bekomen zijn, zo ten Kantore van den Agent als bij de Opzigters J. LUGTEN te Terheiden en J. J. WALESON te Raamsdonk.

De Agent voorboemd,
M. SMITS.

DEVENTERSCHE TAPIJTFABRIEK.

Gebrevetteerd door Z. M. den Koning, voor het vervaardigen van SMIRNASCHE TAPIJTEN.

P. VAN CALCAR en J. W. BIRME, Fabrijkanten, (onder de Firma P. van Calcar & Comp.) te Deventer, hebben de eer ter kennis van hunne Geëerde Landgenooten te brengen, dat zij, door vergrooting van hunne gebouwen, en vermeerdering van Weefstellen, in staat zijn, om binnen ééne maand na den dag der Ordonnantie de grootste, en in minder tijd de kleine Smirnasche Tapijten, uit één stuk na alle platte gronden der Kamers, te kunnen vervaardigen. Als ook dat op alle in hunne Fabrijk gemaakt wordende Tapijten, bij meest alle voorname Magazijn houders en Behangers, even als bij hun aan de Fabrijk zelve Commissien kunnen gegeven worden; waartoe zij zich ten minzaamsten aanbevelen.

*** TE KOOP: Eene Schoone Partij ZEEMLEDERE HARTEVELLEN, bijzonder geschikt voor Militaire Handschoenen. Adres bij J. J. SIKS Lz., Trafikant in Zeemledere Huiden, Vellen, enz. aan de Vest te Rotterdam.

*** Bij de BOEKVERKOPING te *Groningen*, is gedrukt en mede bij W. BRAVE te *Amsterdam* alom te bekomen:

HANDBOEK der WELLEVENDHEID of Aanwijzing om zich in de Zamenleving welvoegelijk te gedragen, inhoudende voorbeelden van mondelijke en schriftelijke geluk-wenschen, beleefdheids-vraagingen, aanbiedingen, verzoeken, verschooningen, enz. bij allerlei gelegenheden, met de daarop passende antwoorden. Voorts eenige, volgens welke men zich in een Gezelschap in de Kerk, op Bals, Concerten, aan Tafel en tegens aanzienlijke Personen moet gedragen, en dat men ten aanzien zijner Woning, Kleeding, Houding, Spreken, en Manieren moet in acht nemen. De Prijs is 90 Cents.

Te BREDA bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.